

De darrenraatmethode (vervolg)

In het vorige nummer van Bijen schreef ik over de darrenraatmethode als een mogelijkheid tot varroamijtbestrijding. Het grote voordeel van deze methode is dat zij aansluit bij de natuurlijke gang van zaken in een bijenvolk en geen onnatuurlijke stoffen in het bijenvolk achterlaat.

Weinig tijd op een kritiek moment

In theorie is er weinig tijd tussen het uitlopen van het laatste darrenbroed en het sluiten van het eerste werksterbroed van de jonge moeder. In de paar dagen die daar tussen zitten moet de door de imker ingehangen vangraat met darrenbroed zijn werk doen. Bij grote bijenvolken gaat de jonge moeder meestal niet meteen na de paring aan de leg. De bijen leggen zich eerst toe op het binnenhalen van de zomerhoning en schuiven de vorming van het nieuwe broednest rustig naar een later tijdstip. Dan is er wel voldoende tijd om alle mijten te vangen. We weten niet of het inhangen van een raam open darrenbroed een stimulerende werking zal hebben op het leggen van de jonge moeder en daardoor de tijd om mijten te vangen verkort. Een bestrijding op dit moment in het bijenjaar moet succesvol zijn om te voorkomen dat het bijenvolk in het najaar alsnog met Apistan of iets dergelijks behandeld moet worden. Daarom zou het goed zijn het aan de leg laten komen van de jonge moeder naar een wat later tijdstip op te schuiven. Dat zou kunnen door op de tiende dag na het maken van de veger alle doppen te breken. Het bijenvolk wordt dan hopeloos moederloos en daarmee heeft de imker het volk onder controle voor wat betreft het vangen van de mijten uit het laatste uitlopende darrenbroed. We moeten dan wel zorgen voor nieuwe eitjes en larven.

Koninginnenteelt

De darrenraatmethode laat zich heel goed combineren met koninginnenteelt. Als het bijenvolk hopeloos moederloos is geworden is het heel geschikt om koninginnen te kweken. Op alle jonge larfjes die de imker aanbiedt worden met graagte moederdoppen gebouwd. Het is aan te raden na het breken van de doppen enige uren te wachten met het inhangen van nieuwe eitjes en larven zodat ze hun situatie van hopeloze moederloosheid goed beseffen. Het volk is nu prima geschikt als pleegvolk. Het enige probleem dat

de imker op moet lossen is hoe hij aan jonge larfjes van een goede afstamming moet komen. In dit blad wordt regelmatig bericht over overlarfdagen. Zo'n overlarfdag is een mogelijkheid om aan bijenlarfjes van goede kwaliteit te komen. Deze larfjes worden opgekweekt in het volk waarvan ze de moeder gaan worden. Ze worden door de bijen moeiteloos geaccepteerd. Geen risico's met invoeren van een nieuwe moeder. Het vraagt wel een goede planning. De veger moet tien dagen voordat men de larfjes gaat halen, gemaakt worden.

De darrenraatmethode

Dit is geen artikel over koninginnenteelt maar over de darrenraatmethode. Dus terug naar het moment van doppen breken op de tiende dag. Zodra het volk hopeloos moederloos is geworden en opnieuw doppen op moet trekken heeft de imker tien dagen extra tijd voor het vangen van mijten. Dat heeft veel voordelen. Als de veger zijn darrenraten niet onmiddellijk belegt maar daar wat meer tijd voor nodig heeft, is de bestrijding niet meteen mislukt. Er is nu extra tijd. De langere tijd van hopeloos moederloos zijn zal ook aan de mijten duidelijk maken dat ze in een hopeloze situatie zitten. Ze zullen zich dan met graagte op het laatste raam darrenbroed storten. Dit laatste is misschien meer een voorbeeld van *wishfull thinking* dan van een effectievere bestrijding.

Een goede bestrijding

We imkeren alweer een flink aantal jaren met bijenvolken met varroamijten. Met Perizine en Apistan waren die mijten goed onder de schadedrempel te houden. Het succes van deze bestrijding liet ons de bedreiging die de varroamijt vormt, onderschatten. We werden zorgelozer. Observeren hoe ernstig de besmetting was, was nauwelijks nodig. De dreiging van chemische vervuiling van was, propolis en honing zet veel imkers ertoe aan naar een alternatieve bestrijding te zoeken. Een bestrijding waarvan we de effectiviteit nog niet ervaren hebben. Het volgen van de besmettingsgraad van onze volken door controle van de mijtenval op de onderlegger is daarmee hard nodig. De ondergang van veel bijenvolken bij onze Duitse collega's is mede te wijten aan het onderschatten van de verwoestende invloed die de varroamijten hebben op bijenvolken.